

Pre cukrovú repu a cukor

Priniesť viac motivácie a chuti do pestovania cukrovej repy, ktorá je spolu s cukrom poslednou ucelenou vertikálou schopnou zabezpečiť sebestačnosť v produkcii. Taký bol hlavný motív seminára Slovenských cukrovarov s.r.o., ktorý sa uskutočnil 29. januára v Modre.

Na stretnutí sa zúčastnilo viac ako 120 pestovateľov, ktorí dodávajú cukrovú repu pre Slovenské cukrovary s.r.o. Hostia seminára a zároveň hlavní rečníci pestovateľom zdôraznili hlavné dôvody podpôr pre cukrovú repu a záujem Slovenskej republiky na udržanie domácej výroby cukru a pestovania cukrovej repy.

Generálny riaditeľ Sekcie poľnohospodárstva Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR Štefan Ryba hovoril najmä o dôležitosti sektora pre krajinu. Zdôraznil, že Slovenská republika je sebestačná už len v sektore cukru. „MPRV SR plánuje udržať existujúcu podporu pre cukrovú repu, aby dôsledky krízy cien cukru po zrušení kvót neohrozili domácu výrobu cukru“, dodal Š. Ryba.

Pestovatelia cukrovej repy vyjadrili ochotu pokračovať v pestovaní cukrovej repy pri adekvátnej podpore zo strany štátu. Predseda Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komory Emil Macho zdôraznil smerovanie sektora a priblížil opatrenia, ktoré SPPK robí na zabezpečenie systémových nástrojov aj v období novej Spoločnej poľnohospodárskej politiky po roku 2020. *„V tejto situácia musíme oceniť výrazný prínos oboch združení, ktoré staja v pozadí sebestačnosti cukrovej vertikály - Zväz pestovateľov cukrovej repy Slovenska a Slovenský cukrovarnícky spolok. Obe združenia spoločne a dlhodobo vyvíjajú množstvo aktivít na podporu sektoru“*, uviedol Emil Macho.

Samostatnou témou na seminári bola ochrana cukrovej repy, ktorá sa stáva limitujúcim faktorom konkurencieschopnosti sektora. Hovoril o nej predseda Zväzu pestovateľov cukrovej repy Slovenska Róbert Kovács. Zdôraznil najmä potrebu zavedenia ďalších systémových nástrojov hlavne v oblasti nahradzovania účinných látok v chemickej ochrane cukrovej repy. *„Chcel by som poďakovať všetkým dodávateľom za podporu a lojalitu k cukrovej repe. Zároveň by som chcel vyzvať odborníkov z oblasti výskumu a dodávateľov osív na zintenzívnenie prác na vývoji nových odrôd predovšetkým na zmiernenie dopadov klimatických zmien, ktoré podporujú rozširovanie cercosporiózy cukrovej repy“*, naznačil nové oblasti výziev v cukrovej vertikále R. Kovács.

Predseda pestovateľov R. Kovács ocenil rezortné ministerstvo za pomoc pri prístupe uvoľňovania účinných látok v systéme dočasného použitia, čo pomáha sektoru byť viac konkurencieschopným. Počas svojho vystúpenia vyzval aj samotných pestovateľov, aby naďalej zachovávali pestovanie tejto plodiny na Slovensku. Aj z pohľadu skladby plodín na ornej pôde je repa veľmi dôležitá a prináša ďalšie benefity.

Adrián Šedivý, konateľ spoločnosti Slovenské cukrovary, zdôraznil potrebu ocenenia spoločnej práce producentov cukrovej repy a výrobcov cukru v spoločnosti, v ktorej vertikála zabezpečuje pre obyvateľstvo domácu pridanú a predovšetkým bezpečnú potravinu s vyššou pridanou hodnotou.

Pohľad klimatológa rozšíril poznatky o dopadoch klimatických zmien na pestovanie cukrovej repy. Nepriaznivé následky postupného otepľovania planéty priblížil Pavol Beránek zo Slovenského hydrometeorologického ústavu. Číslami a získanými meraniami potvrdil, že vlani okrem dvoch mesiacov v roku boli všetky mesiace teplotne nad normálom. *„Zrážky pri ročnom úhrne vyšli síce priemerne, ale boli veľmi nerovnomerne a aj časovo rozložené. Niet preto pochýb o tom, že práve rozdielne množstvo spadnutej vody na cukrovú repu malo priamy vplyv na nižšie úrody. Ideálne podmienky vlani pestovatelia nemali“*, uzavrel P. Beránek.

V Modre vystúpil aj predseda Slovenského zväzu včelárov Milan Rusnák. Práve minulý rok bol totiž z hľadiska spolupráce medzi pestovateľmi repy, výrobcami cukru a včelármi prelomovým. V druhej polovici roka sa im podarilo podpísať memorandum o vzájomnej spolupráci. Milan Rusnák počas seminára túto spoluprácu označil za začiatok procesu vnímania jeden druhého. Táto spolupráca bude kľúčom otvoreniu dverí k poľnohospodárom.

Predseda včelárov porovnal sebestačnosť výroby cukru so sebestačnosťou vo výrobe medu. Podľa neho je výroba medu na Slovensku pokrytá iba na 50%. Ostatný med je z dovozu a mnohokrát jeho kvalita kazí celé renomé medu ako takého. Častokrát sa stretol iba náhradou medu vo fľašiach, teda s izoglukózou, čo konkurent aj pre cukor. Následne predstavil vývojové štádia včelstiev a citlivosť na vonkajšie okolie.

Účastníci seminára sa mohli aj zoznámiť s najnovšími technológiami pestovania cukrovej repy, ktoré posúvajú hranice efektivity na požadovanú úroveň v rámci Európskej únie.